

Afgørelser – Reg. nr.: 04131.00

Fredningen vedrører: Øvre Endelave

Domme

Taksationskommissionen

Naturklagenævnet

Overfredningsnævnet 21-10-1968

Fredningsnævnet 01-09-1966

Kendelser

Deklarationer

OVERFREDNINGSNÆVNET >

21/
10-1968

U D S K R I F T

a f

OVERFREDNINGSNÆVNETS KENDELSESPROTOKOL

=====

År 1968, den 21. oktober, afsagde Overfredningsnævnet følgende

k e n d e l s e

i sagen nr. 1886/66 vedrørende fredning af Endelaves nordlige område, kaldet "Øvre".

I den af fredningsnævnet for Skanderborg amtsrådsreds den 1. september 1966 afsagte kendelse hedder det:

"I forbindelse med en besigtigelse af Endelave den 1. oktober 1963 i anledning af sognerådets ønske om at få udlagt egnede sommerhusområder besluttede fredningsnævnet og Fredningsplanudvalget for Vejle og Skanderborg amter at undersøge muligheden for at opnå en fredning af hele oens nordlige område, kaldet "Øvre".

Ved skrivelse af 19. april 1966 har Fredningsplanudvalget for Vejle og Skanderborg amter herefter fremsat påstand om fredning af "Øvre", idet man som begrundelse for ønsket om denne fredning bl. a. anfører følgende:

Den nordlige del af oen Endelave, Skanderborg amt, det såkaldte Øvre, er et lavt, hovedsagelig havskabt areal, som fremtræder afvekslende med strandsletter, plantage og hedearealer, kær og småsøer. Arealet, ca. 185 ha, må ud fra en samlet æstetisk bedømmelse anses for at være af betydelig landskabelig værdi.

Der knytter sig endvidere interesser af videnskabelig og pædagogisk værdi til Øvre.

Danmarks geologiske Undersøgelse henleder bl. a. opmærksomheden på de veludviklede strandvoldssystemer, og man anbefaler fra geologisk side, at de gode eksempler på havskabte arealer i fremtiden må henligge som frie naturområder uden skæmmende bebyggelse og beplantning. - Vildtbiologisk Station fremfører under hensyn til områdets betydelige bestand af ynglende svømmefugle de samme ønsker. Den kgl. Veterinær- og Landbohøjskoles afdeling for systematisk botanik har i en foreløbig udtalelse meddelt, at Øvres strandfælder og strandenge er af betydelig botanisk interesse. Endelig har Naturfredningsrådet udtalt, at man stærkt kan anbefale fredningen af Øvre i sin helhed, idet området er stort nok til både at virke som et rekreativt område og som naturvidenskabelig fredning.

Øvre udnyttes i øjeblikket rekreativt af dens faste beboere, der driver jagt, færdes og opholder sig overalt i området uden hensyntagen til skel- og ejerforhold.

Da Fredningsplanudvalget for Vejle og Skanderborg amter i samråd med Amtsbyggningsrådet for Skanderborg amtsråds-kreds og Endelave sogneråd for tiden planlægger en placering og afgrænsning af sommerhusområder på Endelave, må man imodese, at interessen for den som objekt for ferie- og fritidsbosætning vil blive betydelig aktiviseret i fremtiden. Foranlediget af de her nævnte forhold ønsker fredningsnævnet for Skanderborg amtsråds-kreds nu at iværksætte en fredning af Øvre.

Med hensyn til indholdet af fredningen har fredningsplanudvalget bl. a. foreslået, at de af fredningen omfattede arealer bevares i deres nuværende tilstand og således ikke må bebyg-

ges, at offentligheden får ret til ophold og færdsel på arealerne, samt at der indrettes 2 parkeringspladser i arealernes sydlige del.

Arealet, der ønskes fredet, er ifølge fredningsplanudvalgets oplysninger på ca. 168 ha, hvoraf en del ligger indenfor den i naturfredningslovens § 25, stk. 1, nævnte strandbygge-linie, medens den øvrige del i det væsentlige er betragtet som liggende i skov af den i lovens § 25, stk. 2, nævnte størrelse eller indenfor 300 m herfra.

Statsskovrider Schoubye har i erklæring af 10. december 1964 udtalt følgende vedrørende bevoksningen på Øvre:

"At højden på bevoksningerne kun er ringe er i og for sig ingen begrundelse for ikke at betegne disse som skov (planta-ge), og de må vist også betegnes som sammenhængende og skulle således komme ind under bestemmelserne om 300 m bæltet, men jeg vil nære betænkelighed ved i dette tilfælde at påberåbe denne bestemmelse, for der er intet til hinder for, at ejerne af de forskellige parceller, der mange steder er under $2\frac{1}{2}$ ha bevokset areal, lader bevoksningen hugge, så det hele ligger bart, og så kan man ikke mere tale om noget 300 m bælte".

Naturfredningsrådet har i skrivelse af 21. august 1965 anført følgende:

"Skoven på Øvre har samme karakter som mange klitplan-tager, hvor man også indleder med kultur af bjergfyr. På grund af undergrundens ujævne karakter står skoven ofte som smalle strimler omkring de fugtige langstrakte lavninger. Et enkelt sted findes en større tør lynghede omgivet af skov på alle sider. Der er ikke tvivl om, at skoven med lige så stor ret som klitplan-tager kan karakteriseres som skov, idet der trods de nævnte af-

brydelser i træbestanden findes sammenhæng mellem de fleste skovstykker. Naturfredningsrådet kan stærkt anbefale fredningen af Øvre i sin helhed. Dette område er stort nok til både at virke som rekreativt område og som naturvidenskabelig fredning".

Bekendtgørelse i medfør af naturfredningslovens § 10 med indkaldelse til møde til ejere, panthavere og andre, hvis interesser berøres af fredningen er indrykket i Statstidende og Horsens Folkeblad for den 17. maj 1966.

Fredningsnævnet har besigtiget området den 19. november 1964, og sagen har været forhandlet i et møde på Endelave den 2. juni 1966.

De fleste af lodsejerne har protesteret imod fredningens gennemførelse under henvisning til, at denne må anses for overflodig til arealernes beskyttelse, men i øvrigt især på grund af den foreslåede ret for offentligheden til færdsel og ophold, ligesom man har været imod nogen indskrænkning i den hidtidige udnyttelse af sand- og raltagning fra arealerne samt fældning i skovarealerne.

Enkelte lodsejere har krævet erstatningen fastsat under hensyn til, at arealerne ville være egnede til sommerhusområder.

Fredningsnævnet finder, at der i medfør af naturfredningslovens § 1 bør finde en fredning sted af det foreslåede område dels på grund af dettes skønhed og ejendommelighed, dels på grund af de særlige naturvidenskabelige interesser, der knytter sig til området.

Fredningens indhold.

Der fastsættes følgende bestemmelser for det fredede område:

Arealerne skal bevares i deres nuværende tilstand. Ændringer i terrænet herunder sand-, grus- og ralgravning, groftning, opfyldning og planering er ikke tilladt.

Bestemmelsen skal dog ikke være til hinder for borttagelse af sand, grus eller ral til private formål som hidtil.

Arealerne må ikke anvendes til oplagsplads eller til henlæggelse af affald eller andet, der kan forurene naturen.

Arealerne må ikke bebygges; skure, boder, campingvogne, master og andre skæmmende indretninger må ikke opstilles. Der må ikke opsættes hegn, bortset fra nødvendige kreaturhegn.

Den nuværende skovvegetation skal i videst muligt omfang bevares, idet dog fældning til privat forbrug eller fældning, der sker i overensstemmelse med forsvarlig forstmæssig drift af skoven er tilladt.

Såfremt større arealer ønskes ryddet, kræves de påtaleberettigedes samtykke, ligesom de påtaleberettigede til enhver tid kan forbyde ethvert indgreb, der måtte medføre en trussel imod bevarelsen af den nuværende tilstand.

Den til bevarelse og foryngelse af eksisterende skovbevoksninger nødvendige træplantning må foretages, når beplantningen består af nåletræarter eller birk og el. Anvendelse af andre træarter må ikke finde sted uden de påtaleberettigedes samtykke.

Storre tilplantninger af arealer, der ikke tidligere har været beplantet, må ikke foretages uden de påtaleberettigedes samtykke, og de påtaleberettigede kan foranstalte selvsået vegetation fjernet.

Der tillægges almenheden ret til ophold, badning og færdsel til fods, til hest og på cykel i hele det af frednings-

påstanden omfattede areal.

De eksisterende offentlige veje er delvis tilgroet, men bør holdes åbne for færdsel af ovennævnte art.

Motorkørsel må kun finde sted ad eksisterende offentlige veje. Såfremt der sker en stærk forøgelse af motorkørselen - f. eks. ved stærk tilvækst i sommerhusbebyggelsen - skal fredningen ikke være til hinder for med de påtaleberettigedes samtykke at lukke for ikke-lodsejere. Al færdsel sker på eget ansvar og efter de påtaleberettigedes anvisning og ordensregler.

Camping og bål-tænding er forbudt, dog at der med de påtaleberettigedes samtykke kan anvises bestemte områder til campingformål. Støjende adfærd, herunder mekanisk gengivelse af musik er forbudt.

Arealerne må i øvrigt benyttes som hidtil. Kreaturgræsning, jagt, indsamling af bær og lignende må fortsat finde sted.

Matr. nr. 13 a og 43 a fredes med ret til indretning af offentlig parkeringsplads af størrelse henholdsvis 1.590 m² og 1.050 m².

Der anlægges en 2 m bred sti fra parkeringspladsen på matr. nr. 43 a imod øst over matr. nr. 43 a og matr. nr. 34 a ud til stranden.

Tilstrækkeligt hegn mellem de overtagne arealer og omgivende private jorder skal opsættes for det offentliges regning, efterhånden som de pågældende arealer tages i brug til de formål, hvortil de udlægges.

Vedligeholdelse af private stier, veje, parkeringspladser og hegn varetages af sognerådet, der har erklæret sig indforstået hermed imod at få tillagt en mindre erstatning herfor.

Påtaleberettigede er foruden fredningsnævnet for Skanderborg amtsrådsreds, Naturfredningsrådet, Danmarks Naturfredningsforening og Fredningsplanudvalget for Vejle og Skanderborg amter.

Fredningens omfang.

De på vedhæftede kort nord for fredningsgrænsen beliggende ejendomme betegnet med lobenumrene 1-26 omfattes af fredningen med undtagelse af nr. 1, 2 (for så vidt angår matr. nr. 12), 4 (2 parceller) og 25, som udgør engarealer udlagt til græsning, og som fredningsnævnet skønner af mindre væsentlig betydning i fredningsmæssig henseende.

Fredningen omfatter tillige eventuelle tilskyllede arealer ud for de fredede ejendomme.

De enkelte matrikulsnumre og lodsejere samt de lods-ejerne tilkendte erstatningsbeløb fremgår i øvrigt af nedenstående skematiske fortegnelse, idet fredningsnævnet om grundlaget for erstatningsberegningen kan bemærke følgende:

Fredningen omfatter ca. 168 ha, og den samlede erstatning udgør kr. 79.823,-.

Erstatningsbeløbene udgør erstatning for fredning i det anførte omfang med de heraf flydende ulemper, herunder navnlig offentlighedens færdsels- og opholdsret.

Erstatningsbeløbene for udlæggelse af areal til parkeringspladser og stier vil blive endeligt fastsat efter opmåling af arealerne. Ved erstatningsfastsættelsen er hensyn taget til, at der ikke kan gives erstatning (bortset fra ulempeerstatning) for den del af arealerne, der er beliggende indenfor strandbyggelinien samt hensyn til, at den øvrige del af arealerne må betragtes som liggende indenfor den i naturfredningslovens

§ 25, stk. 2, nævnte skovgrænse, idet fredningsnævnet finder, at bevoksningen uanset den noget spredte karakter må betragtes som sammenhængende skov i lovens forstand.

Lodsejere	Matr. nr.	Areal i alt	Heraf tilskyl.	Indenfor Strand- byg.lin.	fr.gr. Skov + skovbg. linie	Udenfor gæl. fr.græn- se	Erstatning incl. ulemper	Yderligere erstatning for afst. af areal
	1	2	3	4	5	6	7	8
1. H. Chr. Hansen Endelave, Horsens	40 a	6,1	0,7	1,4	3,7	1,0	Udgår	
		6,1	0,7	1,4	3,7	1,0		
2. H. Th. Hansen Endelave, Horsens	12 23 d	5,3 1,1	0,3 0,0	1,7 0,0	3,6 1,1	0,0 0,0	Matr.nr.12 udg.. ad matr.nr. 23 d 1.000 kr.	
		6,4	0,3	1,7	4,7	0,0		
3. Gårdejer Johs. G. Hansen Endelave, Horsens	3 n 13 a	4,6 4,8	0,0 0,0	0,0 0,0	4,6 4,8	0,0 0,0	3.000 kr.	Herudover er- statning for udlæggelse af parkeringspl. 1.590 m ² (å 0,80 kr.)
		9,4	0,0	0,0	9,4	0,0		
4. Karla G. Hansen Endelave, Horsens	16 a 18 d	5,0 5,2	0,0 0,2	1,3 1,0	2,6 4,1	1,1 0,1	Udgår	
		10,2	0,2	2,3	6,7	1,2		
5. Holger Henriksen Endelave, Horsens	28 a	7,2	1,7	2,9	4,3	0,0	3.225 kr.	
		7,2	1,7	2,9	4,3	0,0		
6. Landmand Hans D. S. Hoe Endelave, Horsens	19 a	6,7	1,2	2,5	4,2	0,0	3.150 kr.	
		6,7	1,2	2,5	4,2	0,0		

Lodsejere	Matr. nr.	Areal i alt	Heraf tilskyl.	Indenfor Strand- byg.lin.	fr.gr. Skov + skovbg. linie	Udenfor gæl. fr.græn- se	Erstatning incl. ulemper	Yderligere erstatning for afst. af areal
	1	2	3	4	5	6	7	8
7.								
Olga B. Hoe	33 a	7,3	1,3	4,3	3,0	0,0	2.750 kr.	
Endelave, Horsens		7,3	1,3	4,3	3,0	0,0		
8 a,	1 b	19,3	0,0	1,1	18,2	0,0	9.000 kr.	
Peter Holm	6 a	4,6	0,0	0,0	4,6	0,0		
Endelave, Horsens	36 b	5,3	1,0	2,6	2,7	0,0		
		29,2	1,0	3,7	25,5	0,0		
8 b.								
Fru Lydia M. Hansen	39 f	5,0	0,0	0,0	5,0	0,0	1.800 kr.	
Endelave, Horsens		5,0	0,0	0,0	5,0	0,0		
9.								
J. Gylling	10 b	5,4	0,2	1,0	4,4	0,0	3.300 kr.	
Endelave, Horsens		5,4	0,2	1,0	4,4	0,0	Mod forevis- ning af sam- tykke fra H.V.Jensen, Endelave.	
10.								
Jens V. Jensen	34 a	6,1	0,0	5,9	0,2	0,0	2.000 kr.	Herudover er- statning for udlæggelse af sti ca. 200 m ² a 0,80
Endelave, Horsens		6,1	0,0	5,9	0,2	0,0		
11.								
Sv. Å. Jeppesen	14 a	4,8	0,0	3,9	0,9	0,0	2.000 kr.	
Endelave, Horsens		4,8	0,0	3,9	0,9	0,0		

Lodsejere	Matr. nr.	Areal i alt	Heraf tilskyl.	Indenfor Strand- byg.lin.	fr.gr. Skov + skovbg. linie	Udenfor gæl. fr.græn- se	Erstatning incl. ulemper	Yderligere erstatning for afst. af areal
	1	2	3	4	5	6	7	8
12. Kaj M. Jørgensen Endelave, Horsens	44 a	5,9	1,2	4,0	1,9	0,0	2.000 kr.	
		5,9	1,2	4,0	1,9	0,0		
13. Arne Knudsen Endelave, Horsens	42 a	5,7	0,2	1,4	4,3	0,0	3.000 kr.	
		5,7	0,2	1,4	4,3	0,0		
14. Frants V. Knudsen Endelave, Horsens	32 a	5,1	0,0	0,0	5,1	0,0	2.250 kr.	
		5,1	0,0	0,0	5,1	0,0		
15. Verner H. Knudsen Endelave, Horsens	23 c	3,7	0,0	0,0	3,7	0,0	3.000 kr.	
		3,7	0,0	0,0	3,7	0,0		
16. J. Pedersen Lassen "Elmegården" Endelave, Horsens	21 a	4,9	0,0	0,0	4,9	0,0	3.300 kr.	
		4,9	0,0	0,0	4,9	0,0		
17. Ingv. Rasmussen Lave Endelave, Horsens	26 a	5,1	0,0	0,0	5,1	0,0	3.825 kr.	
		5,1	0,0	0,0	5,1	0,0		
18. Thorkild Mehlsen Endelave, Horsens	35 a	11,9	5,8	8,0	3,9	0,0	3.675 kr.	
		11,9	5,8	8,0	3,9	0,0		

Lodsejere	Matr. nr.	Areal i alt	Heraf tilskyl.	Indenfor Strand- byg.lin.	fr.gr. Skov + skovbg. linie	Udenfor gæl. fr.gran- se	Erstatning incl. ulemper	Yderligere erstatning for afst. af areal
	1	2	3	4	5	6	7	8
19. Børge Krogh Endelave, Horsens	25 a	4,6	0,7	2,2	2,4	0,0	2.100 kr.	
		4,6	0,7	2,2	2,4	0,0	mod forevis- ning af sam- tykke fra Vagn R.Niel- sen, Endelave.	
20. Andreas Olesen Endelave, Horsens	43 a	5,4	0,0	0,8	4,6	0,0	3.450 kr.	Herudover er- statning for udlæggelse af parkeringspl. 1050 m ² á 0,80 samt for areal til sti ca. 220 m ² á 0,80.
		5,4	0,0	0,8	4,6	0,0		
21. Johs. L. Pedersen Endelave, Horsens	26 d	0,4	0,0	0,0	0,4	0,0	300 kr.	
		0,4	0,0	0,0	0,4	0,0		
22. Frank M. Rasmussen Endelave, Horsens	41 a	5,4	0,7	2,3	3,1	0,0	2.100 kr.	
		5,4	0,7	2,3	3,1	0,0		
23. Gårdejer H.Sørensen Endelave, Horsens	37 a	5,9	0,2	1,5	4,4	0,0	3.600 kr.	
		5,9	0,2	1,5	4,4	0,0		

Lodsejere	Matr. nr.	Areal i alt	Heraf tilskyl.	Indenfor Strand- byg.lin.	fr.gr. Skov + skovbg. linie	Udenfor gæl. fr.græn- se	Erstatning incl. ulemper	Yderligere erstatning for afst. af areal
	1	2	3	4	5	6	7	8
24. Søren G.Sørensen Endelave,Horsens	22 a	7,2	1,4	7,0	0,2	0,0	2.250 kr.	
		7,2	1,4	7,0	0,2	0,0		
25. Henry Tang Endelave,Horsens	27 a	5,2	0,2	1,1	4,1	0,0	udgår	
		5,2	0,2	1,1	4,1	0,0		
26. Karl I. Tang Endelave,Horsens	29 a	4,9	0,0	0,0	4,9	0,0	3.300 kr.	
		4,9	0,0	0,0	4,9	0,0		
Endelave sogneråd:							Erstatning for vedligeholdelse af veje, stier, parkeringspladser og hegn.	8.000 kr.
							Erstatning i alt	77.375 kr. ca. 2.448 kr.

Da der ikke skønnes at finde forringelse sted af panthaveres eller servituthaveres stilling, vil erstatningerne i deres helhed være at udbetale til ejerne.

Kendelsen vil være at tinglyse som servitutstiftende på de fredede ejendomme med fortrin frem for pantegæld og med Fredningsplanudvalget for Vejle og Skanderborg amter og Naturfredningsnævnet for Skanderborg amtsrådskreds som påtaleberettigede hver for sig.

Erstatningsbeløbene vil i henhold til bestemmelserne i naturfredningslovens § 17, stk. 1, være at udrede med 3/4 af statskassen og 1/4 af Skanderborg amtsfond og de i amtsrådskredsen beliggende købstadkommuner efter folketal i henhold til den senest offentliggjorte folketælling.

Kendelsen kan i overensstemmelse med reglerne i naturfredningslovens § 19, stk. 1 og 2, indbringes for Overfredningsnævnet indenfor et tidsrum af 4 uger fra dens afsigelse, respektive forkyndelse.

Kendelsen vil i medfør af bestemmelsen i naturfredningslovens § 19, stk. 3, af naturfredningsnævnet være at forelægge for Overfredningsnævnet."

Konklusionen er sålydende:

"Det nordlige område af øen Endelave fredes som ovenfor bestemt.

Påtalen tilkommer Fredningsplanudvalget for Vejle og Skanderborg amter, Naturfredningsnævnet for Skanderborg amt, Naturfredningsrådet og Danmarks Naturfredningsforening hver for sig.

I erstatning udbetales til de foran under lb. nr. 2, 3, 5-24 og 26 nævnte ejere samt Endelave sogneråd de ligeledes

foran anførte beløb i alt 79.823 kr. med renter 6 % p. a. fra kendelsens dato til betaling sker.

Erstatningsbeløbene udredes med 3/4 af statskassen og 1/4 af Skanderborg amtsfond og de i amtsråds kredsen beliggende købstadkommuner efter folketal i henhold til den senest offentliggjorte folketælling."

Kendelsen er forelagt Overfredningsnævnet i henhold til naturfredningslovens § 19, stk. 3, og er desuden anket af samtlige lodsejere samt af Endelave kommune. Lodsejerne har påstået sig tilkendt højere erstatninger, dog er erstatningerne ikke blevet anket for så vidt angår de tilkendte beløb for udlæggelse af sti- og parkeringsarealer. Endvidere har Danmarks Naturfredningsforening og Fredningsplanudvalget for Vejle og Skanderborg amter indanket kendelsen med påstand om, at fredningen udvides til det oprindelig påståede omfang.

Overfredningsnævnet har den 29. juni 1967 foretaget besigtigelse i sagen og har herunder forhandlet med lodsejerne og Endelave kommune og disses advokat, landsretssagfører Jørn Hansen, Randers, samt med repræsentanter for Danmarks Naturfredningsforening, fredningsplanudvalget, Naturfredningsrådet, Skanderborg amtsråd og fredningsnævnet.

Overfredningsnævnet har besluttet at stadfæste fredningsnævnets kendelse med følgende ændringer:

1. Fredningens indhold:

Fredningsservitutten, jfr. fredningsnævnets kendelse side 4-7, ændres på visse punkter, således at den får følgende ordlyd:

"Arealerne skal bevares i deres nuværende tilstand. Ændringer i terrænet herunder sand-, grus- og ralgravning, grøftning, opfyldning og planering er ikke tilladt.

Bestemmelsen skal dog ikke være til hinder for borttagelse af sand, grus eller ral til lokale formål som hidtil.

Arealerne må ikke anvendes til campingplads, oplagsplads eller til henlæggelse af affald eller andet, der kan forurene naturen.

Arealerne må ikke bebygges; skure, boder, campingvogne, master og andre skæmmende indretninger må ikke opstilles. Der må ikke opsættes hegn, bortset fra nødvendige kreaturhegn.

Fældning i skoven til lokalt forbrug eller fældning, der sker i overensstemmelse med forstmæssig drift af skoven, er tilladt. Såfremt større arealer ønskes ryddet, kræves dog fredningsnævnets samtykke, ligesom nævnet til enhver tid kan forbyde ethvert indgreb, der måtte medføre en trussel imod bevarelsen af den nuværende tilstand.

Den til bevarelse og foryngelse af eksisterende skovbevoksninger nødvendige træplantning må foretages.

Tilplantning af arealer, der ikke tidligere har været beplantet, må ikke foretages uden fredningsnævnets samtykke.

Fredningsnævnet kan efter aftale med ejeren lade foretage foranstaltninger til områdets bevaring og benyttelse som rekreativt område, såsom fjernelse af selvsåning, rydning af anden bevoksning m. v..

Der tillægges almenheden ret til ophold, badning og færdsel til fods, til hest og på cykel.

Forbudet mod campingpladser skal ikke være til hinder for, at fredningsnævnet kan tillade spejdertrupper el. lign. at

benytte anviste arealer til periodiske lejrpladser uden faste anlæg.

Arealerne må i øvrigt benyttes som hidtil, herunder til kreaturgræsning, jagt, indsamling af bær og lignende.

Matr. nr. 13 a og 43 a fredes med ret til indretning af offentlig parkeringsplads af størrelse henholdsvis 1.590 m² og 1.050 m². Der anlægges en 2 m bred sti fra parkeringspladsen på matr. nr. 43 a fortsættende over matr. nr. 34 a ud til stranden. Parkeringspladser og stiareal vedligeholdes af sognerådet.

Tilstrækkeligt hegn mellem parkeringspladserne og omgivende private jorder skal opsættes for det offentliges regning, inden parkeringsarealerne tages i brug.

Påtaleberettiget er fredningsnævnet for Skanderborg amtsrådsreds."

Vedrørende indretning af parkeringsplads på det lb. nr. 3, Johannes G. Hansen, tilhørende areal matr. nr. 13 a bemærkes, at Overfredningsnævnet efter den pågældendes ønskes kan tiltræde, at parkeringspladsen indrettes lige øst for skellet til matr. nr. 40 a.

2. Erstatningerne:

Endelave kommune, som fredningsnævnet havde tilkendt en erstatning på 8.000 kr. for visse vedligeholdelsesforpligtelser, har frafaldet krav om erstatning, efter at bestemmelserne om motorkørsel er udgået af servitutten og det ved aftale mellem sognerådet og fredningsplanudvalget er blevet fastlagt, at sognerådet alene påtager sig at vedligeholde **parkeringspladser** og stier i samme stand, hvori de afleveres af fredningsplanudvalget.

Overfredningsnævnet har opnået mindelig overenskomst om erstatningen med følgende lodsejere, alt vedrørende arealer af

Endelave by og sogn:

Gårdejer Harald Th. Hansen,	matr. nr. 23 <u>d</u> ,	1.500 kr.
Gårdejer Johannes Gylling Hansen,	" "	3 <u>n</u> og 13 <u>a</u> 4.700 kr. <u>+ 1.272 "</u>	5.972 kr.
Gårdejer Holger Henriksen,	" "	28 <u>a</u> , 10.000 kr.
Landmand Hans D. S. Hoe,	" "	19 <u>a</u> , 9.500 kr.
Fru Olga B. Hoe,	" "	33 <u>a</u> , 8.200 kr.
Fru Lydia M. Hansen,	" "	39 <u>f</u> , 2.500 kr.
Statshusmand Jens Gylling,	" "	10 <u>b</u> , 4.500 kr.
Gårdejer Jens V. Jensen,	" "	34 <u>a</u> , 3.100 kr. <u>+ 160 "</u>	3.260 kr.
Gårdejer Sv. Å. Jeppesen,	" "	14 <u>a</u> , 2.900 kr.
Landmand Kaj M. Jørgensen,	" "	44 <u>a</u> , 6.000 kr.
Gårdejer Arne Knudsen,	" "	42 <u>a</u> , 3.000 kr.
Forpagter Verner H. Knudsen,	" "	23 <u>c</u> , 3.700 kr.
Gårdejer J. Pedersen Lassen,	" "	21 <u>a</u> , 5.000 kr.
Gårdejer Ingv. Rasmussen Lave,	" "	26 <u>a</u> , 6.000 kr.
Gårdejer Thorkild Mehlsen,	" "	35 <u>a</u> , 12.000 kr.
Gårdejer Børge Krogh,	" "	25 <u>a</u> , 7.000 kr.
Hr. Johannes L. Pedersen,	" "	26 <u>d</u> , 300 kr.
Gårdejer Frank M. Rasmussen,	" "	41 <u>a</u> , 7.300 kr.
Gårdejer Søren Georg Sørensen,	" "	22 <u>a</u> , 4.500 kr.
Sognerådsformand Karl I. Tang,	" "	29 <u>a</u> , 4.500 kr.

Med nedenstående lodsejere har Overfredningsnævnet ikke kunnet opnå mindelig overenskomst, og man har derfor i henhold til naturfredningslovens § 20 anmodet taksationskommissionen om på grundlag af fredningsnævnets kendelse med foranstående ændringer at ville fastsætte erstatningerne for disse. Ved en den 13. august 1968 afholdt taksationsforretning har taksationskommissio-

nen derpå fastsat erstatningerne til de pågældende lodsejere således:

Gårdejer Peter Holm,.....	matr. nr. 1 <u>b</u> , 6 <u>a</u> og 36 <u>b</u> ,	30.000 kr.
Gårdejer Frants W. Knudsen,	" " 32 <u>a</u> ,	4.000 kr.
Gårdejer Andreas Olesen,	" " 43 <u>a</u> ,	5.000 kr.
Gårdejer Harald Sørensen,	" " 37 <u>a</u> ,	6.000 kr.

Et kort, nr. SK 119 , visende det fredede areal, der udgør 168 ha, er vedhæftet nærværende kendelse.

T h i b e s t e m m e s :

Den af fredningsnævnet for Skanderborg amtsrådsreds den 1. september 1966 afsagte kendelse om fredning af Endelaves nordlige område, kaldet "Øvre", stadfæstes med foranstående ændringer.

I erstatning udbetales til lodsejerne, hvis adresse for samtliges vedkommende er Endelave:

Gårdejer Harald Th. Hansen	1.500 kr.
Gårdejer Johannes Gylling Hansen	5.972 kr.
Gårdejer Holger Henriksen	10.000 kr.
Landmand Hans D. S. Hoe	9.500 kr.
Fru Olga B. Hoe	8.200 kr.
Gårdejer Peter Holm	30.000 kr.
Fru Lydia M. Hansen	2.500 kr.
Statshusmand Jens Gylling	4.500 kr.
Gårdejer Jens V. Jensen	3.260 kr.
Gårdejer Sv. Å. Jeppesen	2.900 kr.
Landmand Kaj M. Jørgensen	6.000 kr.
Gårdejer Arne Knudsen	3.000 kr.
Gårdejer Frants W. Knudsen	<u>4.000 kr.</u>

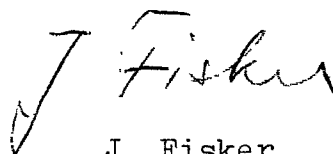
Transport 91.332 kr.

	Transport	91.332 kr.
Forpagter Verner H. Knudsen		3.700 kr.
Gårdejer J. Pedersen Lassen		5.000 kr.
Gårdejer Ingv. Rasmussen Lave		6.000 kr.
Gårdejer Thorkild Mehlsen		12.000 kr.
Gårdejer Børge Krogh		7.000 kr.
Gårdejer Andreas Olesen		5.000 kr.
Hr. Johannes L. Pedersen		300 kr.
Gårdejer Frank M. Rasmussen		7.300 kr.
Gårdejer Harald Sørensen		6.000 kr.
Gårdejer Søren Georg Sørensen		4.500 kr.
Sognerådsformand Karl I. Tang		4.500 kr.
		<hr/>
	I alt ...	<u>152.632 kr.</u>

Erstatningerne, der forrentes med 6 % p. a. fra den 1. september 1966 til betaling sker, udredes med 3/4 af statskassen, medens den resterende 1/4 udredes af Skanderborg amtsfond og de i amtsråds kredsen beliggende købstadkommuner efter folketal i henhold til den senest offentliggjorte folketælling.

Udskriftens rigtighed

bekræftes

J. Fisker.

FREDNINGSNÆVNET >

Endelave i Øvn kendes af 2/10-1968

1 SEPT

Den 11. august 1966 afsagde Naturfredningsnavnet for Skanderborg amtsrådskreds følgende

K E N D E L S E :

I forbindelse med en besigtigelse af Endelave den 1. oktober 1963 i anledning af sognerådets ønske om at få udlagt egnede sommerhusområder besluttede fredningsnævnet og fredningsplanudvalget for Vejle og Skanderborg amter at undersøge muligheden for at opnå en fredning af hele øens nordlige område, kaldet "Øvre".

Ved skrivelse af 19. april 1966 har fredningsplanudvalget for Vejle og Skanderborg amter herefter fremsat påstand om fredning af "Øvre", idet man som begrundelse for ønsket om denne fredning bl.a. anfører følgende:

Den nordlige del af øen Endelave, Skanderborg amt, det såkaldte Øvre, er et lavt, hovedsageligt havskabt areal, som fremtræder afvekslende med strand-sletter, plantage og hedearealer, kær og småsøer. Arealet, ca. 185 ha, må ud fra en samlet æstetisk bedømmelse anses for at være af betydelig landskabelig værdi. Der knytter sig endvidere interesser af videnskabelig og pædagogisk værdi til Øvre.

Danmarks Geologiske undersøgelser henleder bl.a. opmærksomheden på de veludviklede strandvoldssystemer, og man anbefaler fra geologisk side, at de gode eksempler på havskabte arealer i fremtiden må henligge som frie naturområder uden skæmmende bebyggelse og beplantning. - Vildtbiologisk Station fremfører, under hensyn til områdets betydelige bestand af ynglende svømmefugle, de samme ønsker. Den kgl. Veterinær- og Landbohøjskoles afd. for systematisk botanik har i en foreløbig udtalelse meddelt, at Øvres strandfælder og strandenge er af betydelig botanisk interesse. Endelig har Naturfredningsrådet udtalt, at man stærkt kan anbefale fredningen af Øvre i sin helhed, idet området er stort nok til både at virke som et rekreativt område og som naturvidenskabelig fredning.

Øvre udnyttes i øjeblikket rekreativt af øens faste beboere, der driver jagt, færdes og opholder sig overalt i området uden hensyntagen til skel- og ejerforhold.

Da Fredningsplanudvalget for Vejle og Skanderborg amter i samråd med Amtsbygningrådet for Skanderborg amtsrådskreds og Endelave sogneråd for tiden planlægger en placering og afgrænsning af sommerhusområder på Endelave, må man imødesee, at interessen for øen som objekt for ferie- og fritidsbosætning vil blive betydelig aktiviseret i fremtiden. Foranlediget af de her nævnte forhold ønsker Fredningsnævnet for Skanderborg amtsrådskreds nu at iværksætte en fredning af Øvre.

FREDNINGSNÆVNET FOR
VEJLE AMTS NORDLIGE FREDNINGSKREDS
SETTEN I HORSENS 3. AFD.
6700 HORSENS
TELF. (05) 62 1300 (KUN FORMIDDAG)

REG. NR. 4131.00

HORSENS, DEN 22/4-1991

FA. NR. 11/1991.

Danmarks Radio,
Børne- og Ungdomsafd.,
Tv Byen,
2860 Søborg.

Nævnets afgørelse kan efter naturfredningslovens § 58 indbringes for Overfredningsnævnet (adr. Amallegade 13, 1256 København K) af bl.a. den, der har begæret fredningsnævnets afgørelse, og forskellige myndigheder.

Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt den pågældende klageberettigede.

En tilladelse kan ikke udnyttes før udløbet af klagefristen. Er klage iværksat, kan tilladelsen ikke udnyttes medmindre den opretholdes af Overfredningsnævnet.

Det tilføjes, at nævnets tilladelse ikke fritager for at indhente fornøden tilladelse fra andre myndigheder, og at forpligtelser ifølge tinglyste servitutter er forbeholdt.

Ifølge naturfredningslovens § 64 bortfalder en tilladelse, der er meddelt af fredningsnævnet eller Overfredningsnævnet i henhold til kap. VI eller § 53, såfremt den ikke er udnyttet inden 5 år fra tilladelsens meddelelse. Dette gælder også andre tilladelser samt dispensationer, der er meddelt efter denne lov eller udstedt i henhold til loven, en fredningskendelse eller en fredningsbestemmelse.

Overfredningsnævnet ny adr.:
Slotsmarken 15, 2970 Hørsholm

Ang. opstilling af tårn på matr. nr. 43 a Endelave til filmoptagelse.

Den 27. 3. 1991 har De til Fredningsnævnets udtalelse fremsendt ansøgning om tilladelse til at opstille et 6 m højt tårn fra den 10/5 -91 - 10/8 -91 til brug for en filmoptagelse på ovennævnte ejendom.

Sagen har været forelagt Vejle Amts fredningsafdeling som i en skr. af 10/4 -1991 udtaler.

".....

Ejendommen er omfattet af Overfredningsnævnets kendelse af 21 oktober 1968 vedrørende fredning af Endelaves nordlige område, kaldet, "Øvre", og nævnets dispensation efter naturfredningslovens paragraf 34 er fornøden.

Ejendommen ligger i landzone. Efter Regionplanen for Vejle amt ligger ejendommen i egentligt naturområde.

Det fremgår af ansøgningen, at tårnet opstilles i perioden 10. maj 1991 - 10. august 1991 og skal anvendes i forbindelse med en filmoptagelse, som skal foregå på Endelave.

Tårnet, der er af træ, opføres ved en træbevoksning og fjernes igen efter brug. Der sker ikke fældning eller rydning af bevoksning i forbindelse med projektet.

Efter fredningskendelsen må der ikke opføres master og andre skæmmende indretninger.

Da der imidlertid er tale om en midlertidig anbringelse af 3 måneders varighed samt at tårnet placeres i forbindelse med en eksisterende beplantning, der antagelig vil sløre tårnet i betydelig grad, skal man ikke herfra udtale sig imod det ansøgte.

....."

Miljøministeriet
Skov- og Naturstyrelsen

J.nr. SN 1711/10 -0001

Akt. nr. 37.

BH. ✓

11/5
3/4

Fredningsnævnet tillader herved for sit vedkommende
enstemmigt det ansøgte.

P. N. V.

Modtaget i
Skov- og Naturstyrelsen

J. Bruun.

23 APR. 1991

Kopi til:

1. Vejle Amt, j. nr. 8-70-53-1-615-1-91
2. Danmarks Naturfredningsforening,
3. Skov- og Naturstyrelsen,
4. Horsens kommune.

KORT >

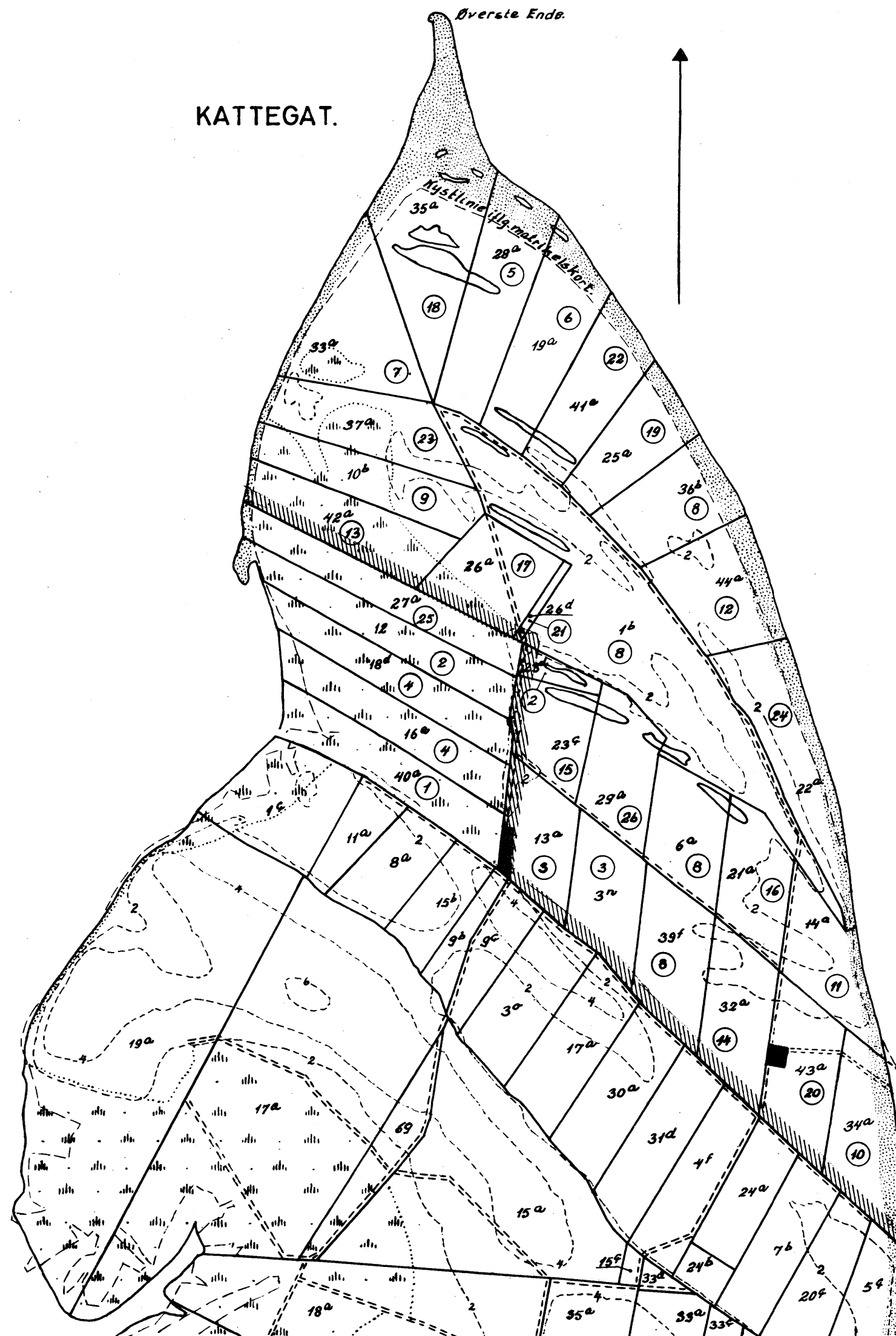
KATTEGAT.

Fredning af ØVRE, ENDELAVE.

Endelave kommune.

Nim herred.

Skanderborg amt.

||||| Fredningsgrænse.

■ P Parkeringsplads.

Naturfredningskonsulentens kontor København d. 3-10-68.
By: <i>Endelave.</i>
Sogn: <i>Endelave.</i>
Plan nr. SK 119

Udfærdiget på grundlag af matrikelskort, ajourført september 1963, og GI's luftfotos.

Udarbejdet af Fredningsplanudvalget for Vejle og Skanderborg amter i marts 1966 for Fredningsnævnet for Skanderborg amt.

Målestok 1:10.000.

DISPENSATIONER>

Afgørelser – Reg. nr.: 04131.00

Dispensationer i perioden: 04-07-1996

FREDNINGSNÆVNET FOR VEJLE AMT

adr. retten i Kolding

Domhusgade 24, 6000 Kolding

den 4. juli 1996.

FVA 22-96

Vejle Amt

Teknik og Miljø

Naturplejeafdelingen

Damhaven 12

7100 Vejle

REG. NR. 4131.00

Ved brev af 26. juni 1996 (8-70-52-2-615-1-95) har Vejle Amt orienteret fredningsnævnet om et naturplejeprojekt på Øvre, Endelave. Naturplejeafdelingen har indgået aftale med fire lodsejere om naturpleje på den nordligste del af Øvre. Plejen vil ske i form af afgræsning med får.

Formålet med at lade området afgræsse er blandt andet at forhindre den tilgroning, der finder sted med selvsåede træer. Det er målet at bevare det åbne landskab med områdets karakteristiske vegetation. Projektet omfatter matr. nr. 28 a, 35 a, 33 g og 37 c, i alt ca. 30 ha.

Området er tilgængeligt for offentligheden. Projektet indebærer blandt andet, at en del af Øvre indhegnes med elhegn eller flethegn (fårehegn). For at sikre den fremtidige adgang til området etableres færste og led (til hestevogne) ved den gennemgående vej. Endvidere opsættes der med passende mellemrum låger eller anden passagemulighed for gående.

Øvre er fredet ved Overfredningsnævnets kendelse af 21. oktober 1968.

Fredningsnævnet har intet at indvende mod det foreslåede naturplejeprojekt.

Nævnets afgørelse kan påklages efter reglerne i naturbeskyt-

Miljø- og Energiministeriet
Skov- og Naturstyrelsen

J.nr. SN 1996-1211/10-cccc1

Akt. nr.

3

SA.

telseslovens kapitel 12. Klagefristen er 4. uger fra den dag, afgørelsen er meddelt. Tilladelsen må ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet. Rettidig klage har opsættende virkning for den påklagede afgørelse, medmindre klagemyndigheden bestemmer andet.

Kopi af dette brev er sendt til Horsens kommune, til Danmarks Naturfredningsforening, Nørregade 2, 1165 København K, og til Skov- og Naturstyrelsen, Haraldsgade 53, 2100 København Ø.

Claus Rasmussen

formandssuppleant

Fredningsnævnet for Midtjylland, østlig del

Retten i Århus

Tinghuset, Vester Alle 10
Århus C

Horsens Kommune
Teknik og Miljø
Rådhusstrøget 4
8700 Horsens

Tlf. 86 12 20 77
Fax 86 19 71 91
E-mail:
{ HYPERLINK

"mailto:pho@domstol.dk" }

CVR 11 98 62 93

Den 4. december 2008.

Vedrørende journal nr. 8901-01.2008. 110, anmodning om tilladelse til oprensning af vandhul på matr. nr. 24 d, Endelave By, Endelave, Horsens Kommune.

Horsens Kommune har i 2008 iværksat et projekt på Endelave, der skal forbedre leve- og ynglesteder for de strengt beskyttede paddearter, springfrøen og strandtudsen, der er opført på habitatdirektivets bilag IV. I den forbindelse har kommunen udvalgt lokaliteter, der er egnet til gravning eller oprensning, og kommunen har ansøgt om tilladelse til oprensning af vandhul på matr. nr. 24 d, Endelave By, Endelave.

Lokaliteten, på matr.nr. 24d, Endelave By, Endelave, er udvalgt, fordi den ligger i et af springfrøernes kerneområder, og ved at oprense vandhullet styrkes mulighederne for at springfrøerne på Endelave får en gunstig bevaringsstatus.

Kommunens sagsfremstilling

Horsens Kommune har i 2008 iværksat et projekt på Endelave, der skal forbedre leve- og ynglesteder for springfrøen og strandtudsen, der begge er fredet arter. Arterne er samtidig opført på EU's habitatdirektivs bilag IV, og det vil sige, at de har en særlig beskyttelsesstatus i hele deres udbredelsesområder, og at Danmark har forpligtet sig til at sikre arterne en gunstig bevaringsstatus. I Jylland findes Springfrøen udelukkende på Endelave, og bestandsudviklingen på øen har været positiv frem til 2006. Men under vinterstormen i 2006 blev flere af springfrøernes vandhuller oversvømmet med saltvand, og der kom hundestejler i flere af de vigtigste vandhuller. Hundestejler og andre fisk nedsætter springfrøernes ynglesucces væsentligt, idet de æder æg og haletudser. Optællinger fra 2007 viser, at antallet af springfrøer på Endelave er faldet væsentligt.

På Endelave lever springfrøerne både i områder med strandoverdrev og i løvskove. Den foretrækker relative dybe vandhuller, gerne i nærheden af lysåben løvskov med en del krat eller underskov, som er deres typiske landbiotop.

Arten er generelt god til at kolonisere nye vandhuller, også selv om disse ligger relativt isoleret.

Love og bestemmelser

Vandhullet er beskyttet i henhold til §3 i lov nr. 746 af 21 juni 2007 om naturbeskyttelse (naturbeskyttelsesloven). Det vil sige, at der ikke må foretages tilstandsændringer uden dispensation fra Horsens Kommune, der er myndighed på området.

Lokaliteten ligger endvidere indenfor fredningen: Overfredningsnævnets kendelse af 21. oktober 1968 vedrørende fredning af Endelaves nordlige område, kaldet "Øvre".

Da Endelave er udpeget som internationalt beskyttelsesområde (Natura 2000), og der kan være beskyttede arter i området, skal der i henhold til §7 og §8 i bekendtgørelse nr. 408 af 01/05/2007 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter, laves en vurdering af om projektet påvirker Natura 2000 området og arterne væsentligt.

Internationale beskyttelsesområder.

Projektet foregår indenfor EF-Habitatområde nr. 52 Horsens Fjord, havet øst for og Endelave, Fuglebeskyttelsesområde nr. 36 Horsens Fjord og Endelave, og Ramsar område nr. 13 Horsens Fjord og Endelave.

Udpegningerne er for at sikre en gunstig bevaringsstatus for en lang række arter og naturtyper: gråsæl, spættet sæl, sandbanker med lavvandet vedvarende dække af havvand, mudder- og sandflader blottet ved ebbe, kystlaguner og strandsøer, større lavvandede bugter og vige, rev, vegetation af kveller eller andre enårige strandplanter, der koloniserer mudder og sand, strandenge, tørre dværbusksamfund (heder), rigkær, bøgeskove på muldbund, egeskove og blandskove på mere eller mindre rig jordbund, elle- og askeskove ved vandløb, søer og væld.

Udpegningsgrundlaget for fuglebeskyttelsesområdet er:

SPA 36 Horsens Fjord og Endelave og omfatter Klyde, Hjejle, Lille kobbersnepe, Splitterne, Havterne, Dværgterne, Skarv, Ederfugl, Fløjsand, Hvinand, Stor skallesluger.

Bilag IV arter

Der foreligger ingen registreringer af bilag IV arter ved lokaliteten, men ca. 40 m syd vest for er der registreret strandtudser. Ca. 120 m syd øst og 200 m nord for lokaliteten er der registreret springfrøer.

Lokalitetsbeskrivelse:

Vandhullet er beliggende på matr. nr. 24d, Endelave By, Endelave, inden for fredningen på Øvre. Arealet ejes af Poul Precht Laursen, Øvre 55, Endelave, 8700 Horsens.

Vandhullets vandspejlsareal er på ca. 250 m² i dag, og vil efter oprensningen være på ca. 350 m². Der afgraves omkring 20 – 30 cm af det øverste lag sediment og en del af tilgroningen med lysesiv fjernes. Den lavvandede zone ændres ikke.

Den afgravede jord udsprede på arealer, der ikke er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 og fredningen, under hensyntagen til det eksisterende landskab, således at der ikke opstår volde og lignende.

Det er nødvendigt at fjerne en del af birke- og fyrretræerne i vandhullets østligste ende for at kunne komme til med maskinerne. Endvidere fjernes enkelte træer omkring vandhullet, for at begrænse biomasse tilførslen til vandhullet.

For at sikre en god vandkvalitet i vandhullet, må der efterfølgende ikke plantes træer og buske omkring vandhullet i en afstand på 10 m målt fra vandhullets bredder og 10 m ud i terrænet. Vandkvaliteten bliver påvirket af de store mængder af organiske materialer, de nedfaldne blade og grene giver, og temperaturen bliver lav ved skygge. Alle faktorer, der ikke er gunstige for springfrøerne.

Lodsejeraccept

Kommunen har drøftet projektet med lodsejeren, og fået dennes accept til at udføre arbejdet på matriklen.

Oprensning af vandhullet

Oprensningen udføres i december 2008, hvor padderne er gået i vinterhi på frostfrie steder udenfor vandhullet, eksempelvis i stendiger, kvasbunker, levende hegn o. lign.

Konsulent fra Amphi Consult fører tilsyn, på vegne af Horsens Kommune, med gravearbejdet.

Andre myndigheder

Horsens Museum har ikke umiddelbart bemærkninger til oprensningen, men skal kontaktes, før arbejdet påbegyndes, så de har mulighed for at være til stede under oprensningen.

Kommunens vurdering

Det er kommunens vurdering at oprensningen af vandhullet vil have en naturforbedrende effekt, idet der skabes et bedre levested for dyr og planter, og i særdeleshed forbedre leve- og ynglesteder for paddearten, springfrøen. Horsens Kommune vurderer endvidere, at projektet ikke vil indebære forringelser for de naturtyper eller levesteder for de arter området er udpeget for (Natura 2000 området).

Projektet vil derfor ikke være i strid med bevaringsmålsætningerne for de anførte beskyttelsesområder eller arter.

Horsens Kommune har den 10. november 2008 givet dispensation i medfør af § 65, stk. 3, jf. § 3 i lov nr. 749 af 21. juni 2007 om naturbeskyttelse (naturbeskyttelsesloven) på følgende betingelser:

1. Vandhullet er umiddelbart efter oprensningen omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3.
2. Efter oprensningen udflades og reguleres nyopståede bredder uden volde eller lignende.
3. Der må ikke anlægges øer i vandhullet.
4. Det afgravede materiale udspreddes jævnt, på arealer der ikke er omfattet af naturbeskyttelseslovens §3 og fredningen, under hensynstagen til det eksisterende landskab.
5. Der må ikke udsættes fugle, fisk, krebs eller andre dyr i eller ved vandhullet.
6. Der må ikke foretages beplantninger med træer og buske, fra vandhullets bredder og 10 m ud i terrænet.
7. Der må ikke fodres, opstilles andehuse, hegn eller andre specielle indretninger i eller ved vandhullet. Dette er dog ikke til hinder for, at der kan opstilles sædvanligt kreaturhegn omkring vandhullet.

Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 3 år.

Ved gravning af vandhullet skal Horsens Museum kontaktes, før arbejdet påbegyndes, så de har mulighed for at være til stede under afgravningen.

Overfredningsnævnets kendelse af 21. oktober 1968

Af Overfredningsnævnets kendelse af 21. oktober 1968 fremgår, at arealerne skal bevares i deres nuværende tilstand. Ændringer i terrænet herunder sand-, grus- og ralgravning, grøftning, opfyldning og planering er ikke tilladt.

Bestemmelsen skal dog ikke være til hinder for borttagelse af sand. Grus eller ral til lokale formål som hidtil.

Arealerne må ikke anvendes til campingplads, oplagsplads eller til henlæggelse af affald eller andet, der kan forurene naturen.

Arealerne må ikke bebygges; skure, boder, campingvogne, master og andre skæmmende indretninger må ikke opstilles. Der må ikke opsættes hegn, bortset fra nødvendige kreaturhegn. Fældning i skoven til lokalt forbrug eller fældning, der sker i overensstemmelse med forstmæssig drift af skoven, er tilladt. Såfremt større arealer ønskes ryddet, kræves dog fredningsnævnets samtykke, ligesom nævnet til enhver tid kan forbyde ethvert indgreb, der måtte medføre en trussel imod bevarelsen af den nuværende tilstand.

Den til bevarelse og foryngelse af eksisterende skovbevoksninger nødvendige træplantning må foretages.

Tilplantning af arealer, der ikke tidligere har været beplantet, må ikke foretages uden fredningsnævnets samtykke.

Fredningsnævnet kan efter aftale med ejeren lade foretage foranstaltninger til områdets bevaring og benyttelse som rekreativt område, såsom fjernelse af selvsåning, rydning af anden bevoksning m.v.

Fredningsnævnets bemærkninger og afgørelse:

Da det er nødvendigt at fjerne en del af birke- og fyrretræerne i vandhullets østligste ende for at kunne komme til med maskinerne, og endvidere nødvendigt at fjerne enkelte træer omkring vandhullet, for at begrænse biomasse tilførslen til vandhullet, finder nævnet, at der efter fredningsbestemmelserne kræves dispensation.

Nævnet kan tiltræde kommunens vurdering, hvorefter oprensningen af vandhullet vil have en naturforbedrende effekt, idet der skabes et bedre levested for dyr og planter, og i særdeleshed skabes forbedrede leve- og ynglesteder for springfrøen og strandtudsen, der begge er fredede arter med særlig beskyttelsesstatus i hele deres udbredelsesområder.

Endvidere tiltrædes, at projektet ikke kan antages at indebære forringelser for de naturtyper eller levesteder for de arter området er udpeget for (Natura 2000 området).

Nævnet meddeler derfor i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1 tilladelse til det ansøgte på de betingelser, der er anført i kommunens dispensation af 10. november 2008.

Klagevejledning, jf. naturbeskyttelseslovens § 86 og § 87:

Der kan inden 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt, klages til Naturklagenævnet over afgørelsen.

En eventuel klage skal indgives skriftligt til Fredningsnævnet, som derefter vil fremsende sagen til Naturklagenævnet.

Det er en betingelse for Naturklagenævnets behandling af klagen, at klageren indbetaler et gebyr på 500,- kr. til Naturklagenævnet.

Naturklagenævnet vil sende klageren en opkrævning på gebyret, når nævnet har modtaget sagen fra Fredningsnævnet.

Naturklagenævnet vil ikke påbegynde behandlingen af klagen, før gebyret er modtaget.

Rettidig klage har opsættende virkning for den påklagede afgørelse, med mindre klagemyndigheden bestemmer andet.

Tilladelsen må ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet uden at klage er modtaget.

Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden tre år fra i dag, jf. naturbeskyttelseslovens § 66, stk. 2.

Klageberettigede er:

Adressaten for afgørelsen,

ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,

offentlige myndigheder,

lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,

landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og

landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Med venlig hilsen

Per Holkmann Olsen

Denne afgørelse er pr mail fremsendt til:

Horsens Kommune, Lene Thomsen, { [HYPERLINK "mailto:lt@horsens.dk"](mailto:lt@horsens.dk) }
Niels Dam Amphi Consult, Syddanske Forskerparker, Forskerparken 10, 5230 Odense M
{ [HYPERLINK "mailto:nd@amphi.dk"](mailto:nd@amphi.dk) }
Horsens Museum, Sundvej 1 A, Postboks 42, 8700 Horsens, { [HYPERLINK "mailto:horsensmuseum@horsens.dk"](mailto:horsensmuseum@horsens.dk) }
Friluftsrådet v/Ella Laursen, Banevej 11, Hansted, 8700 Horsens, { [HYPERLINK "mailto:ella-laursen@stofanet.dk"](mailto:ella-laursen@stofanet.dk) }
Dansk Botanisk Forening, v/Signe Normand Poulsen, Lynghøjvej 41, 8543 Hornslet
{ [HYPERLINK "mailto:dbf.oestjylland@gmail.com"](mailto:dbf.oestjylland@gmail.com) }

Miljøministeriet, Miljøcenter Århus, Lyseng Allé 1, 8770 Højbjerg, { [HYPERLINK "mailto:post@aar.min.dk"](mailto:post@aar.min.dk) }
Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø, { [HYPERLINK "mailto:dn@dn.dk"](mailto:dn@dn.dk) }
By- og Landskabsstyrelsen, Haraldsgade 53, 2100 København Ø, { [HYPERLINK "mailto:blst@blst.dk"](mailto:blst@blst.dk) }
Det Centrale Fredningsregister, Haraldsgade 53, 2100 København Ø, { [HYPERLINK "mailto:blstnatur@blst.dk"](mailto:blstnatur@blst.dk) }
Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 København V, { [HYPERLINK "mailto:natur@dof.dk"](mailto:natur@dof.dk) }
Dansk Ornitologisk Forening, lokalafdeling, { [HYPERLINK "mailto:horsens@dof.dk"](mailto:horsens@dof.dk) }
Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomite, v/ Birthe A. Christensen, Torsted Allé 97, 8700
Horsens, { [HYPERLINK "mailto:ibogbirthe@stofanet.dk"](mailto:ibogbirthe@stofanet.dk) }
Det ministerudpegede medlem af nævnet, Jytte Heslop, Katterhøjvej 4, 8270 Højbjerg, {
[HYPERLINK "mailto:jytte.heslop@gmail.com"](mailto:jytte.heslop@gmail.com) }
Det kommunevalgte medlem af nævnet, Ole Pilgaard Andersen, { [HYPERLINK "mailto:OPA@horsens.dk"](mailto:OPA@horsens.dk) }
Horsens Kommune, Teknik og Miljø, Rådhusstorvet 4, 8700 Horsens, { [HYPERLINK "mailto:teknikogmiljo@horsens.dk"](mailto:teknikogmiljo@horsens.dk) }